

بہ نام خدا

کرامت انسانی در حقوق کیفری ایران

تألیف:

محمد علی عباس زاده دیباور

(مدرس دانشگاه)

عباس‌زاده دیباور، محمدعلی، ۱۳۶۰-	سرشناسه
کرامت انسانی در حقوق کیفری ایران/تالیف محمدعلی عباس‌زاده دیباور.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: ادبستان، ۱۳۹۹.	مشخصات نشر
ص: ۲۰۶.	مشخصات ظاهری
978-600-196139-7	شابک
فیفا	وضعیت فهرست‌نویسی
کتابنامه.	یادداشت
حقوق جزا - ایران - تفسیر و استنباط	موضوع
Criminal law -- Iran -- Interpretation and construction:	موضوع
اجرای عدالت کیفری - ایران	موضوع
Criminal justice, Administration of -- Iran:	موضوع
احترام به افراد - قوانین و مقررات - ایران	موضوع
Respect for persons -- Law and legislation -- Iran:	موضوع
KMH۳۸۰۰	رده‌بندی کنگره
۳۴۵/۵۵:	رده‌بندی دیویی
۶۱۱۹۱۲:	شماره کتابشناسی ملی

کرامت انسانی در حقوق کیفری ایران	نام کتاب
محمدعلی عباس‌زاده دیباور	تألیف
ادبستان	ناشر
فنی دانشجو	چاپ و صحافی
اول - ۱۳۹۹	نوبت چاپ
۲۰۰ نسخه	تیراژ
۴۰۰۰۰ تومان	قیمت
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۶-۱۳۹-۷	
ISBN: 978-600-196 139-7	

دفتر مرکزی کتاب آیلاز

انقلاب - خیابان شهید منیری جاوید (اردیبهشت) - خیابان شهدای ژاندارمری شرقی - شماره ۱۴۶

(ساختمان آیلاز) تلفن: ۶۶۴۰۱۲۵۵ - دورنگار: ۶۶۴۹۴۴۳۱

فروشگاه شماره ۱ (کتاب آیلاز)

انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب

فروشگاه شماره ۲ (کتاب آیلاز)

کریمخان زند - مابین ایرانشهر و خردمند جنوبی - شماره ۱۳۲

تلفن: ۸۸۳۱۹۷۴۰-۱

این اثر مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا پخش یا الکترونیک عرضه کند تحت پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

چکیده

۸

۹

فصل اول - مقدمه

۹

۱-۱ بیان مسأله

۱۲

۲-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق

۱۳

۳-۱ پیشینه تحقیق

۱۴

۴-۱ نوآوری تحقیق

۱۴

۵-۱ سؤال‌های تحقیق

۱۴

۶-۱ فرضیه‌های تحقیق

۱۵

۷-۱ اهداف تحقیق

۱۵

۸-۱ روش تحقیق

۱۵

۹-۱ محدودیت‌های تحقیق

۱۵

۱۰-۱ ساماندهی تحقیق

۱۷

فصل دوم - مفاهیم و مبانی کرامت

۱۷

۱-۲ مقدمه

۱۹

۲-۲ مفهوم کرامت انسانی

۱۹

۳-۲ تعریف لغوی کرامت

۲۰

۴-۲ تعریف اصطلاحی کرامت

۲۰	۵-۲ انواع کرامت
۲۱	۱-۵-۲ کرامت ایزدی و انسانی
۲۲	۲-۵-۲ کرامت ذاتی و اکتسابی
۲۴	۳-۵-۲ مفهوم موسع کرامت
۲۵	۶-۲ نظریات مربوط به کرامت
۲۵	۱-۶-۲ نظریه حقوق فطری
۲۶	۲-۶-۲ نظریه اصالت فرد
۲۹	۳-۶-۲ کرامت انسانی از دیدگاه کانت
۳۲	۱-۶-۱ کرامت انسانی مبتنی بر وحی
۳۳	۷-۲ منابع انسانی کرامت انسانی از دید شرع
۳۴	۱-۷-۲ آن
۳۵	۲۰-۷-۲ سنت
۳۶	۳-۷-۲ کرامت در اسلام فقهی
۴۰	۴-۷-۲ عقل
۴۰	۸-۲ دیدگاه‌های مختلف در مورد کرامت
۴۰	۱-۸-۲ رویکرد ضد فردی
۴۱	۲-۸-۲ رویکرد دینی سنتی
۴۵	۳-۸-۲ رویکرد روشنفکری دینی
۴۶	۴-۸-۲ رویکرد حقوق بشری
۴۹	۹-۲ تاریخچه اندیشه کرامت در مجازات‌ها

۵۵ فصل سوم - کرامت انسانی در حقوق کیفری ماهوی

۵۵	۱-۳ تفسیر قواعد حقوق کیفری
۵۸	۲-۳ نهادهای حقوق کیفری
۶۰	۳-۳ اسناد بین المللی و کرامت انسانی
۶۳	۱-۳-۳ کرامت فردی
۶۴	۲-۳-۳ کرامت بشری (جمعی)

۶۵	۳-۳-۳ وضعیت اطفال در اسناد بین المللی
۶۶	۳-۳-۳-۱ وضعیت خاص اطفال
۶۹	۳-۴-۴ کرامت در قانون اساسی
۷۰	۳-۴-۱-۱ تکلیف دولت در احترام به کرامت ذاتی انسان‌ها
۷۴	۳-۴-۲ مذهب رسمی و کرامت سایر ادیان
۷۷	۳-۴-۳ جنسیت در قانون اساسی و کرامت زن
۷۹	۳-۴-۳-۱ دگرباوران جنسی
۸۲	۳-۴-۴ اصل قانونی بودن جرم و مجازات
۸۵	۳-۴-۱-۱ معارفت در قانون اساسی
۸۷	۳-۵-۵ قوانین آزادی و حرکات انسانی
۸۷	۳-۵-۱ جرم انگاری و کرامت انسانی
۹۱	۳-۵-۲ منع مجازات و رفتارهای غیر انسانی
۹۵	۳-۵-۳ اصول حاکم بر مجازات‌ها
۹۵	۳-۵-۴ اصل برائت
۹۶	۳-۵-۵ رعایت اصل تساوی
۹۸	۳-۵-۶ اصل قانونی بودن مجازات
۹۸	۳-۵-۷ اصل تساوی در مجازات
۱۰۰	۳-۵-۸ اصل شخصی بودن مجازات‌ها
۱۰۰	۳-۵-۸-۱ قانون مجازات اسلامی
۱۰۵	۳-۵-۹ انواع جرایم
۱۰۷	۳-۵-۹-۱ کرامت انسانی و اتانازی
۱۰۷	۳-۵-۱۰ تأثیر بزه دیده در تعیین مجازات
۱۰۹	۳-۵-۱۱ جبران خسارت بزه دیده

۱۱۵ فصل چهارم - کرامت انسانی در مقررات شکلی

۱۱۵	۴-۱ نظام عدالت کیفری
۱۱۸	۴-۲ انواع نظام‌های کیفری

۱۱۸	۱-۲-۴ دادرسی اتهامی
۱۱۹	۲-۲-۴ دادرسی تفتیشی
۱۲۱	۳-۲-۴ دادرسی مختلط یا روش فرانسوی
۱۲۲	۴-۲-۴ نظام کیفری اسلام و کرامت انسانی
۱۲۳	۱-۴-۲-۴ وحدت قاضی
۱۲۳	۱-۴-۲-۴ یک درجه ای بودن رسیدگی
۱۲۵	۲-۴-۲-۴ اصول حاکم بر جریان دادرسی اسلامی
۱۲۵	۳-۴ ضرورت وجودی قوه قضاییه
۱۲۷	۴-۴ اصول حاکم بر دادرسی کیفری منصفانه
۱۳۰	۱-۴-۴ اصل استماع
۱۳۰	۱-۴-۴ اصل برائت
۱۳۱	۲-۴-۴ تعدد دادرسی
۱۳۴	۳-۴-۴ حضور وکیل در دادرسی
۱۳۷	۴-۴-۴ تشکیل دادگاه با حضور هیئت منصفه
۱۳۸	۵-۴-۴ علنی بودن دادرسی
۱۳۹	۶-۴-۴ اصل تساوی، عدالت و امنیت اشخاص در برابر قانون
۱۴۷	۵-۴ بررسی قوانین ناظر بر دادرسی کیفری
۱۴۹	۱-۵-۴ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب (۱۱/۳)
۱۵۲	۲-۵-۴ قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی
۱۵۴	۳-۵-۴ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲
۱۵۵	۱-۳-۵-۴ مرحله تحقیقات مقدماتی و کرامت
۱۵۶	۱-۱-۳-۵-۴ احضار و جلب
۱۵۸	۲-۱-۳-۵-۴ تشکیل پرونده شخصیت
۱۶۰	۳-۱-۳-۵-۴ تعلیق تعقیب
۱۶۲	۴-۱-۳-۵-۴ بازرسی و تفتیش
۱۶۶	۵-۱-۳-۵-۴ قرارهای تأمین کیفری
۱۶۹	۲-۳-۵-۴ دادرسی عادلانه و کرامت انسان

۱۷۱	۴-۵-۳-۲-۱ جریان دادرسی عادلانه
۱۷۳	۴-۵-۴ قابلیت تجدیدنظر
۱۷۵	۴-۵-۵ اجرای احکام کیفری و کرامت انسانی
۱۷۷	۴-۵-۵-۱ مجازات‌های بدنی
۱۸۳	۴-۵-۵-۲ مجازات‌های سالب آزادی
۱۸۵	۴-۵-۵-۳ مجازات‌های مالی
۱۸۶	۴-۵-۵-۴ اجرای علنی مجازات
۱۸۹	۴-۵-۵-۵ برای احکام کیفری در مورد زنان

۱۹۱ فصل پنجم - نتیجه گیری پیشنهادها

۲۰۱ منابع

چکیده

کرامت در لغت یا اصطلاح هر تعریفی که داشته باشد، نشان از عظمت انسان و جایگاه ویژه او نزد خالق تمام کائنات است. او از روح خود بر نوع انسان فانی دمیده و او را اشرف مخلوقات و محور تمام آفرینش قرار داده و انتظار دارد تا جایگاه اصلی خود را با توجه به هدف آفرینش نزد خود و دیگران به دست آورد. حقوق به بررسی روابط اجتماعی اشخاص می‌پردازد، و حقوق کیفری اختصاصاً به انسان توجه داشته، چنانچه رفتارهای مجرمانه که قسمت مهمی از این شاخه حقوقی را در بر می‌گیرد، تنها توسط عامل انسانی قابل تحقق است. به همین مناسبت لازم است تا قانون‌گذار در ابعاد مختلف کیفری اعم از ماهوی و شکلی با دقت نظر کردن منابع غنی اسلامی و اسناد بین‌المللی و قانون اساسی، سیاست تقنینی و قضایی متناسب با کرامت انسان وضع و اصول مهمی چون قانونی بودن جرم و مجازات در امور ماهوی و دادرسی عادلانه و منصفانه براه با تمام تضمینات حقوق بشری توسط دادگاه‌های صالح قانونی را سرلوحه عمل مجریان قضایی قرار دهد. این تحقیق که با روش تحلیلی و توصیفی و با ابزار کتابخانه‌ای تهیه شده، سعی در بررسی کرامت انسانی در حقوق کیفری ماهوی و شکلی داشته و ضمن اعلام محاسن قانون‌گذار به ویژه با رویکردهای جدی مناسب با کرامت انسانی، معایب و نواقص سیستم تقنینی و قضایی نیز در حد بضاعت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

کلید واژگان: کرامت انسان، حقوق کیفری ماهوی، قانونی بودن جرم و مجازات، حقوق کیفری

شکلی، دادرسی منصفانه